

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА**

М.М. Покоloodна, І.Л. Полчанінова

**ПРОГРАМА ТА РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
“РЕКРЕАЦІЙНІ КОМПЛЕКСИ СВІТУ
(В ТОМУ ЧИСЛІ ТУРРЕСУРСИ УКРАЇНИ)”**

*(для студентів 3 курсу денної та заочної форм навчання
напряму підготовки 6.140101 – «Готельно-ресторанна справа»)*

Програма і робоча програма навчальної дисципліни “Рекреаційні комплекси світу (в тому числі турресурси України)” для студентів 3 курсу денної та заочної форм навчання напряму підготовки 6.140101 - "Готельно-ресторанна справа". / Харк. нац. акад. міськ. госп-ва; уклад.: доц., к.г.н. М.М. Поколодна, ас. І.Л. Полчанінова. – Харків: ХНАМГ, 2010 – 30 с.

Укладачі: М.М. Поколодна,
І.Л. Полчанінова

Рецензент: кандидат географічних наук, доцент кафедри соціально-економічної географії та регіонознавства геолого-географічного факультету Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна Редін Володимир Іванович.

Рекомендовано кафедрою Туризму і готельного господарства
протокол № 1 від 26.08.2010 р.

© Харківська національна академія міського господарства, 2010 р.
© М.М. Поколодна, І.Л. Полчанінова

ЗМІСТ

Вступ.....	4
1. Програма навчальної дисципліни.....	5
1.1 Мета, предмет та місце дисципліни.....	5
1.2 Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни.....	5
1.3 Освітньо-кваліфікаційні вимоги.....	6
1.4 Рекомендована основна навчальна література.....	7
1.5 Анотація програми навчальної дисципліни.....	7
2. Робоча програма навчальної дисципліни.....	9
2.1 Розподіл обсягу навчальної роботи студента за спеціальностями та видами навчальної роботи.....	9
2.2 Зміст навчальної дисципліни.....	10
2.2.1 Розподіл часу за модулями і змістовними модулями.....	12
2.2.2 План лекційного курсу.....	13
2.2.3 План практичних (семінарських) занять.....	15
2.2.4 Індивідуальне навчально-дослідне завдання.....	18
2.3 Самостійна робота студентів.....	20
2.4 Система поточного і підсумкового контролю знань студентів.....	16
2.5 Інформаційно-методичне забезпечення	28

ВСТУП

Дисципліна "Рекреаційні комплекси світу (в тому числі турсресурси України)" вивчає процес формування та закономірності розвитку рекреаційної інфраструктури у світі, її види, форми та особливості по окремих регіонах та країнах, взаємодію з іншими сферами суспільного життя і господарства.

„Рекреаційні комплекси світу (в тому числі турсресурси України)” є вибірковою дисципліною циклу природничо - наукової та фундаментальної підготовки бакалавра галузі знань 1401 - «Сфера обслуговування» напряму підготовки 6.140101 - «Готельно-ресторанна справа».

В ході вивчення дисципліни студенти повинні **знати:**

- основні елементи, теоретичні основи формування та функціонування рекреаційних комплексів як складових господарського комплексу;
- рівні, структуру та фактори формування рекреаційних потреб;
- поняття рекреаційно-ресурсного потенціалу та його складові;
- теоретичні основи та основні схеми рекреаційного районування світу та України;
- особливості рекреаційних районів світу та України;
- основи рекреаційного природокористування.

Вміти:

- аналізувати існуючий рекреаційний потенціал територій щодо здійснення різноманітних видів рекреаційної діяльності;
- проектувати найбільш ефективне використання рекреаційно-ресурсного потенціалу регіону виходячи з його структури та наявних рекреаційних потреб;
- виявляти проблеми розвитку рекреаційних комплексів та розробляти проекти їх вирішення на основі знань про основні тенденції х розвитку, рекреаційні потоки та принципи рекреаційного природокористування;
- давати розгорнуту характеристику рекреаційних районів світу та України.

Робоча програма навчальної дисципліни розроблена відповідно до вимог СВО ХНАМГ (Варіативна частина освітньо-професійної підготовки та Варіативна частина освітньо-професійної програми підготовки) підготовки бакалавра галузі знань 1401 - «Сфера обслуговування» напряму підготовки 6.140101 - «Готельно-ресторанна справа».

Форма підсумкового контролю – залік.

Тематичний план навчальної дисципліни „Рекреаційні комплекси світу (в тому числі турсресурси України)” складається з одного модуля, який логічно пов’язує два змістовних модуля за змістом та взаємозв’язками.

Навчальний процес здійснюється у таких формах: лекційні, практичні (семінарські) заняття, контрольна робота, самостійна робота студента, контрольні заходи.

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Мета, предмет та місце дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Рекреаційні комплекси світу (в тому числі турресурси України)» - є формування знань і навичок аналізу потенціалу рекреаційних комплексів світу та набуття практичних вмінь методів оцінки механізмів їх ефективного функціонування для формування програм підприємства.

Задачі вивчення дисципліни:

- вивчити теоретичні основи формування та функціонування рекреаційних комплексів як складових господарського комплексу;
- з'ясувати рівні, структуру та фактори формування рекреаційних потреб;
- проаналізувати поняття, склад та структуру рекреаційно-ресурсного потенціалу;
- вивчити теоретичні основи, основні схеми та характеристики рекреаційних районів світу та України;
- ознайомитись з основами рекреаційного природокористування.

Предметом вивчення в дисципліні є територіальні рекреаційні комплекси як специфічні частини системи суспільних відносин, що становлять основу соціальної політики, спрямованої на відтворення здоров'я людини, і включають підприємства і заклади відпочинку, курорти, туристичні організації тощо.

„Рекреаційні комплекси світу (в тому числі турресурси України)” є вибірковою дисципліною циклу природничо - наукової та фундаментальної підготовки бакалавра галузі знань 1401 - «Сфера обслуговування» напряму підготовки 6.140101 - «Готельно-ресторанна справа». Місце дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки фахівця наведено в таблиці 1.1.

Таблиця 1.1 - Місце дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки фахівця

Перелік дисциплін, на які безпосередньо спирається вивчення даної дисципліни	Перелік дисциплін, вивчення яких безпосередньо спирається на дану дисципліну
Філософія	Проектування об'єктів готельно-ресторанного господарства
Релігієзнавство	
Логіка	Моніторинг світового ринку готельних і ресторанних послуг
Правознавство	
Політологія	Курортологія
	Дипломне проектування

1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни

Модуль 1 Рекреаційні комплекси світу (в тому числі турресурси України) (2,5 / 90 –денна форма навчання; 3/108 – заочна форма навчання)

ЗМ 1.1 Теоретичні основи формування та функціонування рекреаційних комплексів.

1. Об'єкт, предмет, задачі вивчення та основні поняття дисципліни «Рекреаційні комплекси світу (в тому числі турресурси України)».

2. Рекреаційна діяльність і рекреаційно-туристичне обслуговування як складова господарського комплексу.
3. Рекреаційні потреби: фактори формування, рівні, взаємозв'язок.
4. Рекреаційно-ресурсний потенціал: поняття, склад та структура.
5. Теоретичні основи формування та функціонування рекреаційних комплексів.
6. Рекреаційне природокористування й охорона природи.
- ЗМ 1.2. Рекреаційне районування світу та України.
7. Теоретичні основи рекреаційного районування.
8. Європа – провідний рекреаційний регіон світу.
9. Розвиток рекреаційних комплексів Американського регіону.
10. Рекреаційні комплекси Африки.
11. Формування і розвиток рекреаційних комплексів і центрів туризму в Азії, Австралії і Океанії та на Близького Сході.
12. Рекреаційне районування України.

1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги

Освітньо-кваліфікаційні вимоги, описані згідно до галузевих стандартів ОКХ і засобів діагностики (ЗД) функції і типові вміння і завдання діяльності, якими повинні володіти студенти внаслідок вивчення дисципліни «Рекреаційні комплекси світу (в тому числі турсресурси України)» наведені у табл. 1.3.

Таблиця 1.3 - Освітньо - кваліфікаційні вимоги до підготовки фахівців

Вміння та знання (за рівнями сформованості)	Сфери діяльності (виробнича, соціально- виробнича, соціально- побутова)	Функції діяльності у виробничій сфері (проектувальна, організаційна, управлінська, виконавська, технічна, інші)
Аналізувати існуючий рекреаційний потенціал територій щодо здійснення того чи іншого виду рекреаційної діяльності, користуючись статистичною, плановою документацією та стандартними методиками	виробнича	проектувальна
Аналізувати існуючі туристські можливості підприємств та територій України щодо надання різних видів туристських послуг	виробнича	проектувальна
Проводити аналіз макро- і мікросередовища рекреаційного комплексу, моніторинг основних конкурентів на внутрішньому та зовнішньому ринках послуг гостинності, використовуючи стандартні методики моніторингу	виробнича	проектувальна
Аналізувати туристські можливості країн світу щодо надання різних видів туристських послуг	виробнича	проектувальна
Визначати можливості зарубіжних партнерів щодо розробки турів, укласти угоди з зарубіжними споживачами, використовуючи результати досліджень світового ринку послуг	виробнича	проектувальна

1.4. Рекомендована основна навчальна література

1. Ващенко Н.П. Рекреаційні комплекси світу. Опорний конспект / Н.П. Ващенко. – К.: КНТЕУ, 2004. – 202 с.
2. Воскресенский В. Ю. Международный туризм. Учебное пособие / В. Ю. Воскресенский. – М. : «ИЗДАТЕЛЬСТВО ЮНИТИ-ДАНА», 2005. – 198 с.
3. Кусков А.С. Рекреационная география. Учебно-методический комплекс / А.С. Кусков, В.Л. Голубева, Т.Н. Одинцова. – Саратов: изд-во Саратовского государственного технического университета, 2005. – 504 с.
4. Лукьянова Л.Г., Цыбух В.И. Рекреационные комплексы: Учеб. пособие / Под общ. Ред. В.К. Федорченко. – К.: Вища шк., 2004. – 346 с.
5. Масляк П.О. Рекреаційна географія: навч. посіб. / П.О. Масляк. – К.: Знання, 2008. – 343 с.
6. Окладникова Е.А. Международный туризм. География туристских ресурсов / Е.А. Окладникова. - М. : Наука 2002. – 384 с.
7. Стафійчук В. Рекреалогія. Навч. посібник / В. Стафійчук. – Львів: Заня, 2005. – 259 с.

1.5. Анотація програми навчальної дисципліни

Рекреаційні комплекси світу (в тому числі турсресурси України)

Мета вивчення дисципліни “Рекреаційні комплекси світу (в тому числі турсресурси України)” полягає у формуванні знань і навичок аналізу потенціалу рекреаційних комплексів світу та набутті практичних вмінь оцінки механізмів їх ефективного функціонування для формування програм підприємства. Завдання вивчення дисципліни: вивчити теоретичні основи формування та функціонування рекреаційних комплексів як складових господарського комплексу; дослідити рівні, структуру та фактори формування рекреаційних потреб; проаналізувати поняття, склад та структуру рекреаційно-ресурсного потенціалу; вивчити теоретичні основи, основні схеми та характеристики рекреаційних районів світу та України; ознайомитись з основами рекреаційного природокористування. Предмет вивчення у дисципліні територіальні рекреаційні комплекси як специфічні частини системи суспільних відносин, що становлять основу соціальної політики, спрямованої на відтворення здоров'я людини, і включають підприємства і заклади відпочинку, курорти, туристичні організації. Назви змістових модулів: Теоретичні основи формування та функціонування рекреаційних комплексів; Рекреаційне районування світу та України.

Рекреационные комплексы мира (в том числе турсресурсы Украины)

Цель изучения дисциплины “Рекреационные комплексы мира (в том числе турсресурсы Украины)” состоит в формировании знаний и навыков анализа потенциала рекреационных комплексов мира и обретении практических умений оценки механизмов их эффективного функционирования для формирования программ предприятия. Задача изучения дисциплины:

изучить теоретические основы формирования и функционирования рекреационных комплексов как составных хозяйственного комплекса; исследовать уровни, структуру и факторы формирования рекреационных нужд; проанализировать понятия, состав и структуру рекреационно-ресурсного потенциала; изучить теоретические основы, основные схемы и характеристики рекреационных районов мира и Украины; ознакомиться с основами рекреационного природопользования. Предмет изучения в дисциплине территориальные рекреационные комплексы как специфические части системы общественных отношений, которые представляют основу социальной политики, направленной на воспроизведение здоровья человека, и включают в себя предприятия и учреждения отдыха, курорты, туристические организации. Названия содержательных модулей: Теоретические основы формирования и функционирования рекреационных комплексов; Рекреационное районирование мира и Украины.

Recreational complexes of the world (including tourist resources of Ukraine)

The purpose of studying of discipline «Recreational complexes of the world (including tourist resources of Ukraine)» consists in formation of knowledge and habits of the analysis of potential of recreational complexes of the world and finding of practical skills of methods of an estimation of mechanisms of their effective functioning for formation of programs of the enterprise. A task of studying of discipline: to learn theoretical bases of formation and functioning of recreational complexes as compound an economic complex; to investigate equal, structure and factors of formation of recreational needs; to analyze concept, structure and structure of recreational and resource potential; to learn theoretical bases, the basic schemes and characteristics of recreational areas of the world and Ukraine; to familiarize with bases of recreational wildlife management. Subject of studying in discipline territorial recreational complexes as specific parts of system of the public relation which represented a basis of the social policy directed on reproduction of health of the person, and include the enterprises and establishments of rest, resorts, the tourist organizations. Names of substantial modules: Theoretical bases of formation and functioning of recreational complexes; Recreational division into districts of the world and Ukraine.

2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за спеціальностями та видами навчальної роботи

Розподіл обсягу навчальної роботи студента денної форми навчання по дисципліні «Рекреаційні комплекси світу (в тому числі турсресурси України)» наведено в табл. 2.1

Таблиця 2.1 - Розподіл обсягу навчальної роботи студента (денна форма навчання)

Призначення: підготовка бакалаврів	Напря́м, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів, відповідних до ECTS – 2,5; у тому числі: Модулів - 1, РГР Змістовних модулів – 2; Загальна кількість годин - 90	Галузь знань 1401 - «Сфера обслуговування» Напря́м підготовки 6.40101 «Готельно-ресторанна справа» Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Статус дисципліни: вибіркова Рік підготовки: 3-й Семестр: 6-й. Лекції – 24 год. Практичні (семінарські) – 24 год. Самостійна робота – 42 год. Вид підсумкового контролю - залік.

Розподіл обсягу навчальної роботи студента заочної форми навчання по дисципліні «Рекреаційні комплекси світу (в тому числі турсресурси України)» наведено в табл. 2.2

Таблиця 2.2 - Розподіл обсягу навчальної роботи студента (заочна форма навчання)

Призначення: підготовка бакалаврів	Напря́м, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів, відповідних до ECTS – 3,0; у тому числі: Модулів - 1, РГР Змістовних модулів – 2; Загальна кількість годин - 108	Галузь знань 1401 - «Сфера обслуговування» Напря́м підготовки 6.40101 «Готельно-ресторанна справа» Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Статус дисципліни: вибіркова Рік підготовки: 3-й Семестр: 6-й. Лекції – 8 год. Практичні (семінарські) – 10 год. Самостійна робота – 90 год. Вид підсумкового контролю - залік.

Структура навчальної дисципліні «Рекреаційні комплекси світу (в тому числі турсресурси України)» наведена у табл. 2.3.

Таблиця 2.3 - Структура навчальної дисципліні «Рекреаційні комплекси світу (в тому числі турсресурси України)»

Спеціальність, спеціалізація, (шифр, аббревіатура)	Всього кредит /годин	Семестр(и)	Години								Екзамен (семестр)	Залік (семестр)
			Аудиторні	у тому числі			Самостійна робота	у тому числі				
				Лекції	Практичні, семінари	Лабораторні		Контр. роб	КП/КР	РГР		
6.140101 «Готельно-ресторанна справа» (денна форма навчання)	2,5/90	6	48	24	24	-	42	-	-	24	-	6
6.140101 «Готельно-ресторанна справа» (заочна форма навчання)	3,0/108	6	18	8	10	-	90	-	-	32	-	6

У процесі навчання студенти отримають необхідні знання під час проведення аудиторних занять: лекційних, практичних (семінарських). Найбільш складні питання винесено на розгляд і обговорення під час семінарських занять. Велике значення в процесі вивчення та закріплення знань має самостійна робота студентів. Всі види занять розроблені відповідно до положень Болонської декларації.

2.2. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1 Рекреаційні комплекси світу (в тому числі турресурси України) (2,5 / 90 –денна форма навчання; 3/108 – заочна форма навчання)

ЗМ 1.1 Теоретичні основи формування та функціонування рекреаційних комплексів.

Тема 1. Об'єкт, предмет, задачі вивчення та основні поняття дисципліни «Рекреаційні комплекси світу (в тому числі турресурси України)».

1.1. Об'єкт, предмет, задачі дисципліни «Рекреаційні комплекси світу (в тому числі турресурси України)»

1.2. Основні поняття дисципліни «Рекреаційні комплекси світу (в тому числі турресурси України)»: рекреація та її соціально – економічне значення; сутність поняття «вільний час», як необхідної умови здійснення рекреаційної діяльності; поняття «рекреаційна територія» та їх види; співвідношення понять «рекреаційна освоєність» і «рекреаційне освоєння» території.

Тема 2. Рекреаційна діяльність і рекреаційно-туристичне обслуговування як складова господарського комплексу.

2.1. Поняття рекреаційної діяльності. Три основні форми рекреаційної діяльності: відпочинок, лікування, туризм. Їх співвідношення і взаємозалежність. Поняття «відпочинок», його визначення й види. Статистичне визначення поняття «турист».

2.2. Класифікація рекреаційної діяльності по: територіальній ознаці, тривалості, правовому статусу, меті (цілі, мотивації) рекреаційної діяльності, сезонності, способу пересування, віку, кількості учасників, формі організації, транспортним засобам.

2.3. Особливості надання рекреаційно-туристичних послуг.

Тема 3. Рекреаційні потреби: фактори формування, рівні, взаємозв'язок.

3.1. Сутність рекреаційних потреб, їх диференціація і взаємодія. Чинники формування рекреаційних потреб.

3.2. Методи дослідження рекреаційних потреб.

3.3. Сутність і характеристика рекреаційного попиту.

Тема 4. Рекреаційно-ресурсний потенціал: поняття, склад та структура.

4.1. Поняття рекреаційно-ресурсний потенціал. Рекреаційні ресурси – основа формування рекреаційно-ресурсного потенціалу.

4.2. Класифікація і склад рекреаційних ресурсів: генетичний та ситуативний підходи до визначення рекреаційних ресурсів.

4.3. Природні рекреаційні ресурси. Рекреаційні ресурси природного походження: кліматичні, гідрологічні, геоморфологічні, біологічні, об'єкти природно-заповідного фонду. Методи оцінки природних рекреаційних ресурсів. Особливості розміщення і використання у світі та Україні.

4.4. Історико-культурні рекреаційні ресурси. Види історико-культурних рекреаційних ресурсів: архітектурно-містобудівні, археологічні, соціально-демографічні, події, етнографічні. Методи оцінки історико-культурних рекреаційних ресурсів. Особливості розміщення і використання у світі та Україні.

4.5. Інфраструктурні рекреаційні ресурси. Формування рекреаційної інфраструктури. Аналіз інфраструктурних рекреаційних ресурсів в світі і на Україні.

Тема 5. Теоретичні основи формування та функціонування рекреаційних комплексів.

5.1. Територіальна рекреаційна система (TRC) та територіальний рекреаційний комплекс (ТРК), як основа функціонування рекреаційного господарства на певній території. Визначення, схема, властивості, типологія ТРК і TRC.

5.2. Наукові категорії розвитку і розміщення рекреації та туризму. Етапи та стадії формування територіальних рекреаційних комплексів.

5.3. Типологія рекреаційних занять. Цикли рекреаційної діяльності.

Тема 6. Рекреаційне природокористування й охорона природи.

6.1 Сутність і функціональна модель рекреаційного природокористування.

6.2 Охорона природи як одна з функцій рекреаційного природокористування. Рекреаційний вплив на природні комплекси. Інструменти охорони природи в системі природокористування.

6.3. Рекреаційна дигресія. Поняття рекреаційної дигресії. Визначення стадій рекреаційної дигресії. Інструментами регулювання чисельності відпочиваючих. Рекреаційне зонування території.

6.4. Рекреаційне навантаження. Поняття рекреаційного навантаження та рекреаційна ємність території. Методичні підходи до визначення навантажень на рекреаційні території.

6.5. Платне природокористування як інструмент охорони природи в системі рекреаційного природокористування.

6.6. Основні напрями природоохоронної діяльності в процесі рекреаційного використання ресурсів на сучасному етапі.

ЗМ 1.2. Рекреаційне районування світу та України.

Тема 7. Теоретичні основи рекреаційного районування.

7.1. Основні принципи і головні аспекти рекреаційного районування. Сутність поняття «районування». Економічний, екологічний, соціальний, географічний аспекти рекреаційного районування. Принципи рекреаційного районування: генетичний, соціально-економічний, єдності з адміністративно-територіальним поділом території.

7.2. Умови і фактори рекреаційного районоутворення. Умови рекреаційного районоутворення - загальні особливості природного й соціально-економічного середовища, у яких відбувається формування й функціонування туристських районів. Природне середовище рекреаційного районоутворення. Соціально-економічне середовище рекреаційного районоутворення. Перелік факторів рекреаційного районоутворення.

7.3. Визначення рекреаційного району. Поняття рекреаційного району. Основні признаки і структура характеристики рекреаційного району.

7.4. Таксономічні одиниці районування. Варіанти таксономічних одиниць рекреаційного районування, їх визначення.

7.5. Рекреаційне районування світу.

7.6. Загальна характеристика обсягів і тенденцій світового рекреаційного процесу.

Тема 8. Європа – провідний рекреаційний регіон світу. Рекреаційні ресурси. Характер рекреаційної спеціалізації. Потужність, географія, структура й динаміка рекреаційних потоків. Крупні рекреаційні центри.

Тема 9. Розвиток рекреаційних комплексів Американського регіону. Рекреаційні ресурси. Характер рекреаційної спеціалізації. Потужність, географія, структура й динаміка рекреаційних потоків. Крупні рекреаційні центри.

Тема 10. Рекреаційні комплекси Африки. Рекреаційні ресурси. Характер рекреаційної спеціалізації. Потужність, географія, структура й динаміка рекреаційних потоків. Крупні рекреаційні центри.

Тема 11. Формування і розвиток рекреаційних комплексів і центрів туризму в Азії, Австралії і Океанії та на Близькому Сході. Рекреаційні ресурси. Характер рекреаційної спеціалізації. Потужність, географія, структура й динаміка рекреаційних потоків. Крупні рекреаційні центри.

Тема 12. Рекреаційне районування України. Варіанти рекреаційного районування. Характеристика рекреаційних районів України. Регіональні проблеми розвитку рекреаційного комплексу України.

2.2.1. Розподіл часу за модулями і змістовними модулями

Розподіл часу за модулями і змістовними модулями для студентів денної форми навчання по дисципліні «Рекреаційні комплекси світу (в тому числі турресурси України)» наводиться в табл. 2.4

Таблиця 2.4 - Розподіл часу за модулями і змістовними модулями для студентів денної форми навчання по дисципліні «Рекреаційні комплекси світу (в тому числі турресурси України)»

Модулі (семестри) та змістові модулі	Всього, кредит/годин	Форми навчальної роботи			
		Лекц.	Сем., пр.	Лаб.	СРС
Модуль 1. Рекреаційні комплекси світу.	2,5/90	24	24	-	42
ЗМ 1.1 Теоретичні основи формування та функціонування рекреаційних комплексів.	1,0/36	12	12	-	12
ЗМ 1.2. Рекреаційне районування світу та України.	1,5/54	12	12	-	30

Розподіл часу за модулями і змістовними модулями для студентів заочної форми навчання по дисципліні «Рекреаційні комплекси світу (в тому числі турсресурси України)» наводиться в табл. 2.5

Таблиця 2.5 - Розподіл часу за модулями і змістовними модулями для студентів заочної форми навчання по дисципліні «Рекреаційні комплекси світу (в тому числі турсресурси України)»

Модулі (семестри) та змістові модулі	Всього, кредит/годин	Форми навчальної роботи			
		Лекц.	Сем., пр.	Лаб.	СРС
Модуль 1. Рекреаційні комплекси світу.	3,0/108	8	10	-	90
ЗМ 1.1 Теоретичні основи формування та функціонування рекреаційних комплексів.	1,5/54	4	4	-	46
ЗМ 1.2. Рекреаційне районування світу та України.	1,5/54	4	6	-	44

2.2.2. План лекційного курсу

План лекційного курсу з дисципліни «Рекреаційні комплекси світу (в тому числі турсресурси України)» для денної і заочної форм навчання наводиться в табл. 2.6.

Таблиця 2.6 – План лекційного курсу з дисципліни «Рекреаційні комплекси світу (в тому числі турсресурси України)» для денної і заочної форм навчання

Лекція, тема	Кількість годин	
	Денне навчання	Заочне навчання
1	2	3
Модуль 1. Рекреаційні комплекси світу	24	8
ЗМ1.1 Теоретичні основи формування та функціонування рекреаційних комплексів.	12	4
Тема 1. Об'єкт, предмет, задачі вивчення та основні поняття дисципліни «Рекреаційні комплекси світу (в тому числі турсресурси України)».	2	0,5
1.1. Об'єкт, предмет, задачі дисципліни «Рекреаційні комплекси світу (в тому числі турсресурси України)».		
1.2. Основні поняття дисципліни.		
Тема 2. Рекреаційна діяльність і рекреаційно-туристичне обслуговування як складова господарського комплексу.	2	0,5
2.1. Поняття рекреаційної діяльності.		
2.2. Класифікація рекреаційної діяльності.		
2.3. Особливості надання рекреаційно-туристичних послуг.		
Тема 3. Рекреаційні потреби: фактори формування, рівні, взаємозв'язок.	2	0,5
3.1. Сутність рекреаційних потреб, їх диференціація і взаємодія.		
3.2. Методи дослідження рекреаційних потреб.		
3.3. Сутність і характеристика рекреаційного попиту.		

1	2	3
<p>Тема 4. Рекреаційно-ресурсний потенціал: поняття, склад та структура.</p> <p>4.1. Поняття рекреаційно-ресурсний потенціал. Рекреаційні ресурси – основа формування рекреаційно-ресурсного потенціалу.</p> <p>4.2. Класифікація і склад рекреаційних ресурсів.</p> <p>4.3. Природні рекреаційні ресурси їх склад, структура та методи оцінки.</p> <p>4.4. Історико-культурні рекреаційні ресурси їх склад, структура та методи оцінки.</p> <p>4.5. Інфраструктурні рекреаційні ресурси. Формування рекреаційної інфраструктури.</p>	2	1
<p>Тема 5. Теоретичні основи формування та функціонування рекреаційних комплексів.</p> <p>5.1. Територіальна рекреаційна система (ТРС) та територіальний рекреаційний комплекс (ТРК), як основа функціонування рекреаційного господарства на певній території.</p> <p>5.2. Наукові категорії розвитку і розміщення рекреації та туризму.</p> <p>5.3. Типологія рекреаційних занять. Цикли рекреаційної діяльності.</p>	2	1
<p>Тема 6. Рекреаційне природокористування й охорона природи.</p> <p>6.1 Сутність і функціональна модель рекреаційного природокористування.</p> <p>6.2 Охорона природи як одна з функцій рекреаційного природокористування. Інструменти охорони природи в системі природокористування.</p> <p>6.3.Рекреаційна дигресія.</p> <p>6.4. Рекреаційне навантаження.</p> <p>6.5. Платне природокористування як інструмент охорони природи в системі рекреаційного природокористування.</p> <p>6.6. Основні напрями природоохоронної діяльності в процесі рекреаційного використання ресурсів на сучасному етапі.</p>	2	0,5
ЗМ1.2 Рекреаційне районування світу та України.	12	4
<p>Тема 7. Теоретичні основи рекреаційного районування.</p> <p>7.1.Основні принципи і головні аспекти рекреаційного районування.</p> <p>7.2.Умови і фактори рекреаційного районоутворення.</p> <p>7.3. Визначення рекреаційного району.</p> <p>7.4. Таксономічні одиниці районування.</p> <p>7.5. Рекреаційне районування світу.</p> <p>7.6. Загальна характеристика обсягів і тенденцій світового рекреаційного процесу.</p>	2	0,5
<p>Тема 8. Європа – провідний рекреаційний регіон світу.</p> <p>8.1. Рекреаційні ресурси. Характер рекреаційної спеціалізації.</p> <p>8.2. Потужність, географія, структура й динаміка рекреаційних потоків.</p> <p>8.3. Крупні рекреаційні центри.</p>	2	0,5

Продовження табл. 2.6

1	2	3
Тема 9. Розвиток рекреаційних комплексів Американського регіону. 9.1. Рекреаційні ресурси. Характер рекреаційної спеціалізації. 9.2. Потужність, географія, структура й динаміка рекреаційних потоків. 9.3. Крупні рекреаційні центри.	2	0,5
Тема 10. Рекреаційні комплекси Африки. 10.1. Рекреаційні ресурси. Характер рекреаційної спеціалізації. 10.2. Потужність, географія, структура й динаміка рекреаційних потоків. 10.3. Крупні рекреаційні центри.	1	0,5
Тема 11. Формування і розвиток рекреаційних комплексів і центрів туризму в Азії, Австралії і Океанії та на Близькому Сході. 11.1. Рекреаційні ресурси. Характер рекреаційної спеціалізації. 11.2. Потужність, географія, структура й динаміка рекреаційних потоків. 11.3. Крупні рекреаційні центри.	2	1
Тема 12. Рекреаційне районування України. 12.1. Варіанти рекреаційного районування. 12.2. Характеристика рекреаційних районів України. 12.3. Регіональні проблеми розвитку рекреаційного комплексу України.	3	1

2.2.3. План практичних (семінарських) занять

Семінарське заняття – форма навчального заняття, спрямована на закріплення студентами теоретичних знань, отриманих на лекціях, та під час самостійного вивчення матеріалу дисципліни.

Практичне заняття - форма навчального заняття, спрямованого на формування вмінь та навичок виконання певних видів роботи, зокрема опанування методикою вивчення та характеристики рекреаційних районів світу.

За кожною темою викладач проводить семінарське або практичне заняття (табл. 2.7), на якому організує обговорення із студентами питань з тем, визначених робочою навчальною програмою, формує у студентів вміння та навички застосування окремих положень навчальної дисципліни шляхом індивідуального та групового виконання відповідно сформованих завдань.

Проведення практичних і семінарських занять базується на попередньо підготовленому матеріалі – самостійна робота студента, тестах для виявлення ступеня оволодіння студентами необхідними знаннями та вміннями.

Оцінки, отримані студентом під час практичних і семінарських занять враховуються при виставленні поточної оцінки за змістовними модулями з навчальної дисципліни „Рекреаційні комплекси світу (в тому числі турсресурси України)”.

Таблиця 2.7 – План проведення практичних (семінарських) занять з дисципліни «Рекреаційні комплекси світу (в тому числі турресурси України)» для денної і заочної форм навчання

Зміст	Кількість годин	
	Денне навчання	Заочне навчання
1	2	3
Модуль 1. Рекреаційні комплекси світу.	24	10
ЗМ1.1 Теоретичні основи формування та функціонування рекреаційних комплексів.	12	4
Семінарське заняття з теми 1: Фактори розвитку рекреаційної діяльності Питання для обговорення: 1. Політичні фактори: політична стабільність в світі; об'єднання держав в союзи і блоки; діяльність міжнародних організацій. 2. Економічні фактори: надходження до національного бюджету; створення нових робочих місць; розвиток окремих галузей виробництва; ефект мультиплікатора. вирівнюючи функція для недостатньо розвинених регіонів. 3. Соціально-психологічні фактори. 4. Демографічні фактори. 5. Науково-технічний прогрес. 6. Фактор наявності рекреаційно-туристичних ресурсів.	2	-
Практичне заняття з теми 2: Рекреаційна діяльність, її класифікація. Завдання: розробити класифікацію рекреаційної діяльності по видам, представити її в наочному вигляді як структурну схему, таблицю або малюнок.	2	-
Практичне заняття з теми 4: Рекреаційні ресурси – основа формування рекреаційно-ресурсного потенціалу: визначення сутності і поняття рекреаційних ресурсів. Завдання: для порівняння сутності і визначення рекреаційних ресурсів необхідно скласти матрицю ознак і складу рекреаційних ресурсів, проаналізувати її, подати, на основі розглянутих визначень і виявлених закономірностей, власне визначення рекреаційних ресурсів і обґрунтувати його.	2	1
Практичне заняття по темі 4: Рекреаційні ресурси – основа формування рекреаційно-ресурсного потенціалу: розробка класифікації рекреаційних ресурсів. Завдання: 1. На основі матриці провести аналіз і визначити, які класифікації рекреаційних ресурсів використовуються різним авторами. 2. Запропонувати власну класифікацію та зобразити її у вигляді схеми. 3. Обговорення результатів роботи підгруп. 4. Підведення підсумків та розробка спільної класифікації рекреаційних ресурсів.	2	1
Практичне заняття з теми 5: Розробка циклів рекреаційної діяльності. Завдання: на основі лекційного матеріалу розробити: пляжно-купальний; пізнавальний; спортивний; діловий цикли рекреаційної діяльності.	2	1

1	2	3
<p>Семінарське заняття по темі 6: Рекреаційне природокористування й охорона природи.</p> <p>Питання для обговорення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Позитивний вплив розвитку рекреаційної діяльності на природне середовище. 2. Негативний вплив розвитку рекреаційної діяльності на природне середовище. 3. Шляхи, методи визначення впливу рекреаційної діяльності на природне середовище. 4. Види навантажень на природні комплекси. 5. Диференціація рекреаційного навантаження в залежності від типу природного комплексу та типу організації рекреаційної діяльності. 5. Території та об'єкти ПЗФ, які мають рекреаційне призначення. 7. Стан рекреаційних ресурсів в Україні. 	2	1
ЗМ1.2 Рекреаційне районування світу та України.	12	6
<p>Практичне заняття по темі 7: Рекреаційне районування світу.</p> <p>Завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. На контурній карті світу, позначити: <ul style="list-style-type: none"> - границі і назви рекреаційних районів; - границі і назви підрайонів; - основні країни - рекреаційні центри рекреаційних районів. 2. Охарактеризувати складену карту. 	2	1
<p>Практичне заняття по темі 7: Рекреаційне районування: загальна характеристика обсягів і тенденцій світового рекреаційного процесу.</p> <p>Завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. На підставі статистичних даних та складеної карти провести аналітичний огляд розвитку рекреації: у цілому по світу; в окремих рекреаційних регіонах світу; в окремих рекреаційних субрегіонах; 2. На підставі статистичних даних скласти аналітичний огляд розвитку рекреації в країнах - світових лідерах по розвитку рекреаційної діяльності. 	2	1
<p>Практичне заняття по темі 8: Європа – провідний рекреаційний регіон світу.</p> <p>Завдання: за наведеними планом скласти характеристику:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Північно-Європейського рекреаційного регіону. 2. Південно-Європейського рекреаційного регіону. 3. Західно-Європейського рекреаційного регіону. 4. Східного і Центрального-Європейського рекреаційного регіону. 	2	1
<p>Практичне заняття по темі 9: Розвиток рекреаційних комплексів Американського регіону.</p> <p>Завдання: за наведеними планом скласти характеристику:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Північно-Американського регіону. 2. Південно-Американського регіону. 3. Центрального Американського регіону. 4. Карибського Американського регіону. 	2	1

1	2	3
<p>Практичне заняття по темам 10-11: Характеристика рекреаційних регіонів світу.</p> <p>Завдання: за наведеними планом скласти характеристику:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Південно-Східного Азіатського рекреаційного регіону. 3. Південно-Азіатського рекреаційного регіону. 4. Північно-Східного Азіатського регіону. 5. Австралійсько-Тихоокеанського рекреаційного регіону. 6. Близькосхідного рекреаційного району. 7. Північно-Африканського рекреаційного регіону. 8. Південно-Африканського рекреаційного регіону. 	2	1
<p>Практичне заняття по темі 12:</p> <p>Характеристика рекреаційно-ресурсного потенціалу України.</p> <p>Завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. На основі статистичних і картографічних матеріалів оцінити розповсюдження і склад рекреаційних ресурсів по території України за видами: <ul style="list-style-type: none"> - природні рекреаційні ресурси; - історико-культурні рекреаційні ресурси; - ресурси туристичної інфраструктури. 2. Зробити висновок про сформованість рекреаційних комплексів на території держави. 	2	1

2.2.4. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

Програмою дисципліни «Рекреаційні комплекси світу (в тому числі турресурси України)» передбачено виконання індивідуального навчально-дослідного завдання (ІНДЗ):

- для студентів денної форми навчання – контрольна робота;
- для студентів заочної форми навчання - контрольна робота.

Виконання контрольної роботи необхідно для систематизації, закріплення теоретичних знань і набуття практичних навичок по дисципліні «Рекреаційні комплекси світу (в тому числі турресурси України)». Так само ІНДЗ дозволяє опанувати студентам необхідними навичками при рішенні конкретних завдань по характеристиці рекреаційно-ресурсного потенціалу, розвитку навичок самостійної роботи й оволодінням методикою аналізу рекреаційного потенціалу території.

При виконанні ІНДЗ студент повинен продемонструвати вміння в сфері науково-дослідної діяльності, уміння аналізу і синтезу інформаційних матеріалів по темі.

ІНДЗ виконується студентами самостійно протягом вивчення дисципліни із проведенням консультацій викладачем дисципліни відповідно до графіка навчального процесу та оприлюдненні результатів під час проведення практичних занять по дисципліні з тем 8-11.

В результаті виконання індивідуального завдання студент повинен:

1. Підготувати і належними чином оформити ІНДЗ на задану тематику;
2. Зробити доповідь на підсумковому практичному занятті.

Обсяг у годинах – 24 години включених до самостійної роботи для денної форми навчання і 32 години для заочної форми навчання.

Контрольна робота оформлюється в такому порядку:

1. Титульний аркуш.
2. Зміст.
3. Основний текст.
4. Список використаних інформаційних джерел.

Обов'язкові:

- нумерація сторінок (верхній правий кут, враховуючи титульний аркуш;

- зміст з вказівкою сторінок;
- назви підрозділів виділяти жирним шрифтом, усі великі літери;

Мова написання – українська.

Комп'ютерний набір: шрифт 14, інтервал 1,5

Роботу необхідно зброшурувати (папка-швидкозшивач).

Загальний обсяг роботи становить – 15 -20.

Тематика індивідуальних завдань з дисципліни:

1. Характеристика Північно - Європейського рекреаційного регіону.
2. Характеристика Південно - Європейського рекреаційного регіону.
3. Характеристика Західно - Європейського рекреаційного регіону.
4. Характеристика Східного і Центрально - Європейського рекреаційного регіону.
5. Характеристика Північно - Американського рекреаційного регіону.
6. Характеристика Центрально - Американського рекреаційного регіону.
7. Характеристика Південно - Американського рекреаційного регіону.
8. Характеристика Карибського рекреаційного регіону.
9. Характеристика Австралійсько – Тихоокеанського рекреаційного регіону.
10. Характеристика Північно – Східного Азіатського рекреаційного регіону.
11. Характеристика Південно – Східного Азіатського рекреаційного регіону.
12. Характеристика Південно - Азіатського рекреаційного регіону.
13. Характеристика Північно - Африканського рекреаційного регіону.
14. Характеристика Південно - Африканського рекреаційного регіону.
15. Характеристика Західно - Африканського рекреаційного регіону.
16. Характеристика Східно - Африканського рекреаційного регіону.
17. Характеристика Російського рекреаційного регіону.
18. Характеристика Близькосхідного рекреаційного регіону.

Контрольна робота виконується за наступним планом:

1. Час виникнення, історичні особливості формування.
2. Рекреаційні ресурси (природні, історико-культурні, інфраструктурні) і їхні територіальні сполучення.
3. Характер рекреаційної спеціалізації і ступінь її розвитку.
4. Потужність, географія, структура і динаміка рекреаційних потоків.
5. Рівень рекреаційного освоєння території регіону.
6. Наявність і коротка характеристика великих рекреаційних центрів.
7. Проблеми і перспективи подальшого розвитку.

2.3. Самостійна робота студентів

Самостійна робота студентів є важливим елементом успішного засвоєння матеріалу дисципліни. Самостійна робота являється інструментом опанування навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять. Самостійна робота з дисципліни включає такі форми:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- вивчення додаткової літератури та довідкових матеріалів;
- підготовка до практичних та семінарських занять;
- підготовка до поточного контролю;
- Виконання ІНДЗ

Перелік питань та завдань для самостійної роботи студентів наданий в табл. 2.8. і 2.9.

Таблиця 2.8 - Перелік питань та завдань для самостійної роботи студентів денної форми навчання

Зміст	Кількість годин
Модуль 1. Рекреаційні комплекси світу	42
ЗМ1.1 Теоретичні основи формування та функціонування рекреаційних комплексів.	12
Підготовка до семінарського заняття з теми 1: Фактори розвитку рекреаційної діяльності.	3
Підготовка до практичного заняття з теми 2: Рекреаційна діяльність, її класифікація. Завдання: виписати основні класифікаційні ознаки рекреаційної діяльності та відповідні її різновиди.	3
Підготовка до практичного заняття по темі 4: Рекреаційні ресурси – основа формування рекреаційно-ресурсного потенціалу: визначення сутності і поняття рекреаційних ресурсів. Завдання: виписати 7 – 10 визначень поняття «рекреаційні ресурси».	3
Підготовка до семінарського заняття по темі 6. Рекреаційне природокористування й охорона природи.	3
ЗМ1.2 Рекреаційне районування світу та України.	30
Підготовка до практичного заняття по темі 13: Характеристика рекреаційно-ресурсного потенціалу України.	6
Виконання контрольної роботи	24

Таблиця 2.9 - Перелік питань та завдань для самостійної роботи студентів заочної форми навчання

Зміст	Кількість годин
1	2
Модуль 1. Рекреаційні комплекси світу	90
1	
ЗМ1.1 Теоретичні основи формування та функціонування рекреаційних комплексів.	46
Тема 1: Фактори розвитку рекреаційної діяльності 1. Політичні фактори: політична стабільність в світі; об'єднання держав в союзи і блоки; діяльність міжнародних організацій.	6

1	2
2.Економічні фактори:надходження до національного бюджету; створення нових робочих місць; розвиток окремих галузей виробництва;ефект мультиплікатора; вирівнююча функція для недостатньо розвинених регіонів. 3.Соціально-психологічні фактори. 4. Демографічні фактори. 5. Науково-технічний прогрес. 6. Фактор наявності рекреаційно-туристичних ресурсів.	
Тема 2. Рекреаційна діяльність і рекреаційно-туристичне обслуговування як складова господарського комплексу. 2.3. Особливості надання рекреаційно-туристичних послуг.	4
Тема 3. Рекреаційні потреби: фактори формування, рівні, взаємозв'язок. 1. Сутність і характеристика рекреаційного попиту.	4
Тема 4. Рекреаційно-ресурсний потенціал: поняття, склад та структура. 1. Склад об'єктів природно-заповідного фонду та їх використання для розвитку рекреаційної діяльності. 2. Бальна оцінка рекреаційних ресурсів. 3. Економічна оцінка рекреаційних ресурсів 4. Методи оцінки кліматичних рекреаційних ресурсів. 5. Технологічний тип оцінки рекреаційних ресурсів. 6. Методи оцінки привабливості пейзажного розмаїття з метою рекреації. 7. Роль елементів культури у формування рекреаційної привабливості території. 8. Методи оцінки історико-культурних рекреаційних ресурсів.	6
Тема 5. Теоретичні основи формування та функціонування рекреаційних комплексів. 1.Типологія рекреаційних занять. 2.Цикли рекреаційної діяльності.	6
Тема 6. Рекреаційне природокористування й охорона природи. 1.Рекреаційна дигресія. 2.Рекреаційне навантаження. 3.Екологічна ситуація і рекреаційне природокористування.	6
Підготовка до практичного заняття по темі 4: Рекреаційні ресурси – основа формування рекреаційно-ресурсного потенціалу: визначення сутності і поняття рекреаційних ресурсів. Завдання: виписати 7 – 10 визначень поняття «рекреаційні ресурси».	6
Підготовка до семінарського заняття по темі 6. Рекреаційне природокористування й охорона природи.	8
ЗМ1.2 Рекреаційне районування світу та України.	44
Тема 7. Теоретичні основи рекреаційного районування. 1. Таксономічні одиниці рекреаційного районування. 2. Варіанти міжнародного рекреаційного районування.	4
Тема 12. Рекреаційне районування України. 1. Варіанти рекреаційного районування. 2. Регіональні проблеми розвитку рекреаційного комплексу України	4
Підготовка до практичного заняття по темі 12: Характеристика рекреаційно-ресурсного потенціалу України.	4
Виконання контрольної роботи	32

Контрольні запитання для самоїсної діагностики.

ЗМ 1.1 Теоретичні основи формування та функціонування рекреаційних комплексів.

1. Рекреація як система уявлень про діяльність людей у вільний час і простір в якому вона відбувається.
2. Об'єкт, предмет, задачі дисципліни «Рекреаційні комплекси світу (в тому числі турресурси України)»
3. Сутність поняття "вільний час".
4. Сутність поняття "відпочинок" в рекреаційній географії.
5. Еволюція поняття "туризм".
6. Співвідношення понять "рекреаційна освоєність" і "рекреаційне освоєння території".
7. Поняття "рекреаційна територія". Типи рекреаційних територій.
8. Туризм, лікування і відпочинок як основні форми рекреації.
9. Комплекс факторів розвитку рекреаційної діяльності.
10. Структура основних функцій рекреації.
11. Медико-біологічна функція рекреації.
12. Соціально-культурна функція рекреації.
13. Економічна функція рекреації.
14. Виховна функція рекреації.
15. Класифікації рекреаційної діяльності.
16. Сутність рекреаційних потреб..
17. Індивідуальні, групові, соціальні потреби їх взаємодія.
18. Чинники формування рекреаційних потреб.
19. Методи дослідження рекреаційних потреб.
20. Сутність і характеристика рекреаційного попиту.
21. Поняття рекреаційно-ресурсний потенціал.
22. Класифікація рекреаційних ресурсів
23. Складності, пов'язані з визначенням рекреаційних ресурсів.
24. Поняття рекреаційних ресурсів.
25. Підходи до класифікації рекреаційних ресурсів.
26. Класифікація і склад рекреаційних ресурсів.
27. Природні рекреаційні ресурси, їх визначення і покомпонентний аналіз.
28. Особливості розміщення і використання природних рекреаційних ресурсів у світі.
29. Особливості розміщення і використання природних рекреаційних ресурсів в Україні.
30. Історико-культурні рекреаційні ресурси, їх визначення і класифікація.
31. Методика оцінки історико-культурних ресурсів території.
32. Особливості розміщення і використання історико-культурних рекреаційних ресурсів у світі.
33. Особливості розміщення і використання історико-культурних рекреаційних ресурсів в Україні.
34. Інфраструктурні рекреаційні ресурси, їх визначення.
35. Формування і склад рекреаційної інфраструктури.

36. Аналіз інфраструктурних рекреаційних ресурсів в світі.
37. Аналіз інфраструктурних рекреаційних ресурсів на Україні.
38. Оцінка рекреаційних ресурсів: етапи рекреаційної оцінки
39. Типи рекреаційних оцінок природних рекреаційних ресурсів.
40. Медико-біологічний тип оцінки природних рекреаційних ресурсів.
41. Психолого-естетичний тип оцінки природних рекреаційних ресурсів.
42. Технологічний тип оцінки природних рекреаційних ресурсів.
43. Поняття ТРК і ТРС.
44. Структурна схема ТРК і ТРС.
45. Технічний блок (технічна підсистема) в ТРК, його місце і роль, взаємозв'язок з іншими підсистемами.
46. Підсистема обслуговуючого персоналу (обслуговуючий блок) в ТРК, його місце і роль, взаємозв'язок з іншими підсистемами.
47. Управлінський блок (підсистема управління) в ТРК, його місце і роль, взаємозв'язок з іншими підсистемами.
48. Підсистема "Природні і культурні комплекси" в ТРК, її місце і роль, взаємозв'язок з іншими підсистемами
49. Група відпочиваючих в ТРК, її місце і роль, взаємозв'язок з іншими підсистемами.
50. Властивості ТРК.
51. Типологія ТРК за функціями рекреаційної діяльності: рекреаційно – лікувальний; рекреаційно – оздоровчий; рекреаційно – спортивний; рекреаційно – пізнавальний.
52. Поняття «цикли рекреаційної діяльності».
53. Елементарні рекреаційні заняття, їх види: цільові, додаткові, супутні.
54. Основні характерні ознаки елементарних рекреаційних занять: взаємозамінність, взаємообумовленість, протипоказаність.
55. Рекреаційний вплив на природне середовище, його охорона та оптимальне використання у зв'язку з розвитком масового відпочинку і туризму.
56. Рекреаційне природокористування, його функції.
57. Поняття «Рекреаційна дигресія», стадії рекреаційної дигресії.
58. Поняття «Рекреаційне навантаження», його види.
59. Методичні підходи до визначення припустимих навантажень на рекреаційні території.
60. Визначення гранично-допустимої оптимальної та прогнозованої рекреаційної ємності природно-територіальних комплексів.
61. Рекреаційне використання територій, що охороняються. Платні послуги на об'єктах природно-заповідного фонду.
62. Екологічна ситуація і рекреаційне природокористування.

ЗМ 1.2. Рекреаційне районування світу та України.

1. Рекреаційне районування, його сутність і задачі.
2. Важливі аспекти реакційного районування.
3. Принципи рекреаційного районування.
4. Фактори рекреаційного районування.

5. Признаки рекреаційних районів.
6. Таксонометричні одиниці рекреаційного районування.
7. Відомі варіанти рекреаційного районування.
8. Характеристика Північно - Європейського рекреаційного регіону.
9. Характеристика Південно - Європейського рекреаційного регіону.
10. Характеристика Західно - Європейського рекреаційного регіону.
11. Характеристика Східного і Центрально-Європейського рекреаційного регіону.
12. Характеристика Північно-Американського рекреаційного регіону.
13. Характеристика Центрально-Американського рекреаційного регіону.
14. Характеристика Карибського рекреаційного регіону.
15. Характеристика Південно-Американського рекреаційного регіону.
16. Характеристика Близько – Східного рекреаційного регіону.
17. Характеристика Африканського рекреаційного регіону.
18. Характеристика Австралійсько-Тихоокеанського рекреаційного регіону.
19. Характеристика Азіатського рекреаційного регіону.
20. Варіанти рекреаційного районування України.
21. Характеристика Кримського рекреаційного району України.
22. Характеристика Чорноморсько-Азовського рекреаційного району України.
23. Характеристика Карпатського рекреаційного району України.
24. Характеристика Поліссько - Подільського рекреаційного району України.
25. Характеристика Центрального рекреаційного району України.
26. Характеристика Східного рекреаційного району України.
27. Регіональні проблеми розвитку рекреаційного комплексу України.

Індивідуально-консультативна робота

Індивідуально-консультативна робота здійснюється за графіком індивідуально-консультативної роботи викладача.

Формами організації індивідуально-консультативної роботи є:

1. За засвоєнням теоретичного матеріалу:
 - консультації індивідуальні (запитання-відповідь);
 - консультації групові (розгляд типових прикладів - ситуацій).
2. За засвоєнням практичного матеріалу:
 - консультації індивідуальні та групові.
3. Для комплексної оцінки засвоєння програмного матеріалу:
 - захист виконаних контрольних робіт;
 - підготовка відповідей на семінарі;
 - підготовка реферату по одній з проблемних тем дисципліни.

Методики активізації процесу навчання

При викладанні навчальної дисципліни „Рекреаційні комплекси світу (в тому числі турсресурси України)” з метою активізації навчально – пізнавальної діяльності студентів передбачено застосування активних методів навчання, міні-лекцій, кейс-методів, робота в малих групах (табл. 2.9).

Таблиця 2.9 - Використання навчальних технологій для активізації процесу навчання з дисципліни «Рекреаційні комплекси світу (в тому числі турресурси України)» для денної і заочної форм навчання.

Методики активізації процесу навчання	Практичне застосування навчальних технологій
Проблемні лекції (ПЛ) спрямованні на розвиток логічного мислення студентів і характеризуються виділенням головних висновків з питань, що розглядаються. При читанні лекцій студентам даються питання для самостійного розміркування, яке відіграє активізуючу роль, примушує студентів сконцентруватися і почати активно мислити в пошуках правильної відповіді.	Тема 4. Рекреаційно-ресурсний потенціал: поняття, склад та структура.
Міні-лекції (МЛ) характеризуються значною ємністю, складністю логічних побудов, образів, доказів та узагальнень.	Тема 2. Рекреаційна діяльність і рекреаційно-туристичне обслуговування як складова господарського комплексу. Тема 5. Теоретичні основи формування та функціонування рекреаційних комплексів.
Робота в малих групах	Практичне заняття з теми 2: Рекреаційна діяльність, її класифікація. Практичне заняття з теми 4: Рекреаційні ресурси – основа формування рекреаційно-ресурсного потенціалу: визначення сутності і поняття рекреаційних ресурсів. Практичне заняття з теми 4: Рекреаційні ресурси – основа формування рекреаційно-ресурсного потенціалу: розробка класифікації рекреаційних ресурсів. Практичне заняття з теми 5: Розробка циклів рекреаційної діяльності.
Презентація	Практичне заняття по темі 8: Європа – провідний рекреаційний регіон світу. Практичне заняття по темі 9: Розвиток рекреаційних комплексів Американського регіону. Практичне заняття по темам 10-11: Характеристика рекреаційних регіонів світу: Азіатсько-Тихоокеанський, Африканський та Близькосхідний регіони.

Основні відмінності активних та інтерактивних методів навчання від традиційних визначаються не тільки методикою і технікою викладання, але і високою ефективністю учбового процесу, який виявляється в:

- високій мотивації студентів;
- закріпленні теоретичних знань на практиці;
- підвищенні самосвідомості студентів;
- виробленні здатності ухвалювати самостійні рішення;

- виробленні здібності до колективних рішень;
- виробленні здібності до соціальної інтеграції;
- придбанні навичок вирішення конфліктів;
- розвитку здібностей до компромісів.

2.4. Система поточного і підсумкового контролю знань студентів

Оцінювання знань, вмінь та навичок студентів враховує всі види занять, які передбачені програмою навчальної дисципліни „Рекреаційні комплекси світу (в тому числі турресурси України)”.

Перевірка і оцінювання знань студентів проводиться в наступних формах:

- оцінювання роботи студента на практичних (семінарських) заняттях;
- оцінювання виконання індивідуального навчально-дослідного завдання (контрольної роботи);
- проведення проміжного контролю (опитування або письмові завдання);
- проведення модульного контролю (тестування та виконання завдань самостійної роботи);
- проведення підсумкового контролю: складання заліку.

Засоби контролю та структура залікового кредиту по дисципліні для денної форми навчання представлена у таблиці 2.10.

Таблиця 2.10 - Засоби контролю та структура залікового кредиту з дисципліни «Рекреаційні комплекси світу (в тому числі турресурси України)» для студентів денної та заочної форм навчання

Види та засоби контролю (тестування, контрольні роботи, індивідуальні завдання тощо)	Розподіл балів, %
МОДУЛЬ 1. Поточний контроль зі змістових модулів	
ЗМ 1.1. Робота на практичних (семінарських) заняттях	20
Тестування	10
ЗМ 1.2. Робота на практичних (семінарських) заняттях	20
Тестування	10
Підсумковий контроль з МОДУЛЮ 1	
Виконання ІНДЗ (контрольної роботи)	20
Залік	20
Всього за модулем 1	100 %

Загальна оцінка за змістові модулі (ЗМ 1.1, 1.2) складається з поточних оцінок, яку студент отримує під час практичних (семінарських) занять, виконання завдань для самостійної роботи та тестування.

Загальна (модульна) оцінка з дисципліни визначається як сума оцінок за змістові модулі та оцінки за виконання контрольної роботи та результатами підсумкового залікового завдання.

Порядок поточного оцінювання знань студентів

Поточне оцінювання знань студентів здійснюється під час проведення практичних (семінарських) занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Об'єктами поточного контролю є:

- активність та результативність роботи студента по вивченню програмного матеріалу дисципліни;
- підготовка до практичних і семінарських занять;
- виконання самостійної роботи.

Контроль систематичного виконання самостійної роботи та активності на практичних (семінарських) заняттях

Оцінювання знань студента на практичних (семінарських) заняттях проводиться по 5-ти бальній шкалі за такими критеріями:

1. Розуміння, ступень засвоєння теорії та методології проблеми, що розглядається;
2. Ступень засвоєння матеріалу навчальної дисципліни;
3. Ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються;
4. Уміння поєднувати теорію з практикою при розгляді практичних ситуацій, розв'язанні задач, проведенні розрахунків при виконанні індивідуальних завдань, та завдань, що винесені на розгляд в аудиторії;
5. Логіка, структура, стиль викладу матеріалу при виступах в аудиторії, вміння обґрунтувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та роботи висновки.

При оцінюванні практичних завдань та завдань до самостійної роботи увага приділяється не тільки якості їх виконання але й своєчасності здачі виконаних завдань викладачу (згідно з графіком навчального процесу).

Проміжний модульний контроль

Проміжний модульний контроль рівня знань передбачає виявлення опанування студентом матеріалу модуля та вміння застосувати його для вирішення практичних завдань і проводиться у вигляді письмового (тестового) контролю. Знання оцінюються за 10-ти бальною системою аналогічній той, що використовується для контролю систематичного виконання самостійної роботи та активності на практичних (семінарських) заняттях.

Оцінювання індивідуального навчально-дослідного завдання (контрольної роботи)

ІНДЗ оцінюється за такими параметрами:

- Оформлення роботи;
- Відповідність змісту наведеному плану;
- Захист/доповідь на практичній роботі.

Проведення контролю за змістовними модулями

Контроль ЗМ здійснюється та оцінюється за такими складовими: лекційна частина, практичні заняття, самостійна робота студента. Контроль за ЗМ проводиться після того як розглянуто увесь теоретичний матеріал та виконано практичні (семінарські) завдання в межах кожного з ЗМ. Для проведення

контролю за ЗМ 1.1 і ЗМ 1.2 використовується тестування та урахування роботи студента на практичних заняттях.

Тестові завдання містять запитання одиничного та множинного вибору, завдання на знаходження відповідності, завдання по визначенню послідовності, відкриті питання різного рівня складності.

Проведення підсумкового контролю (залік)

Умовою допуску до заліку є позитивні оцінки з контролю знань за змістовними модулями та виконана і захищена контрольна робота. Залік здійснюється в письмовій тестовій формі. Тестові завдання містять запитання одиничного та множинного вибору, завдання на знаходження відповідності, завдання по визначенню послідовності, відкриті питання різного рівня складності.

2.5. Інформаційно-методичне забезпечення

Інформаційно-методичне забезпечення по дисципліні «Рекреаційні комплекси світу (в тому числі турресурси України)» наведено в табл. 2.11.

Таблиця 2.11 - Інформаційно-методичне забезпечення

Бібліографічні описи, Інтернет адреси	ЗМ, де застосовується
1	2
1.Рекомендована основна навчальна література	
1. Ващенко Н.П. Рекреаційні комплекси світу. Опорний конспект / Н.П. Ващенко. – К.: КНТЕУ, 2004. – 202 с.	ЗМ 1.1, ЗМ 1.2
2. Воскресенский В. Ю. Международный туризм. Учебное пособие / В. Ю. Воскресенский. – М. : «ИЗДАТЕЛЬСТВО ЮНИТИ-ДАНА», 2005. – 198 с.	ЗМ 1.2
3. Кусков А.С. Рекреационная география. Учебно-методический комплекс / А.С. Кусков, В.Л. Голубева, Т.Н. Одинцова. – Саратов: изд-во Саратовского государственного технического университета, 2005. – 504 с.	ЗМ 1.1, ЗМ 1.2
4. Лукьянова Л.Г. Рекреационные комплексы: Учеб. пособие / Лукьянова Л.Г., Цыбух В.И. Под общ. ред. В.К. Федорченко. – К.: Вища шк., 2004. – 346 с.	ЗМ 1.1
5. Масляк П.О. Рекреаційна географія: навч. посіб. / П.О. Масляк. – К.: Знання, 2008. – 343 с.	ЗМ 1.1, ЗМ 1.2
6. Окладникова Е.А. Международный туризм. География туристских ресурсов / Е.А. Окладникова. - М. : Наука 2002. – 384 с.	ЗМ 1.1, ЗМ 1.2
7. Стафійчук В. Рекреалогія. Навч. посібник / В. Стафійчук. – Львів: Зання, 2005. – 259 с.	ЗМ 1.1, ЗМ 1.2
2.Додаткові джерела	
1. Бейдик О.О. Словник-довідник з географії туризму, рекреалогії та рекреаційної географії / О.О. Бейдик. – К. : «Палітра», 1997. – 130 с.	ЗМ 1.1, ЗМ 1.2,
2. Истомин В.И. Страны мира: справочник туроператора и туриста / В.И. Истомин, Б.Т. Лагутенко. – М. : Советский спорт, 2000. – 224 с.	ЗМ 1.2
3. Мироненко Н.С. Рекреационная география / Н.С. Мироненко, И.П. Твердохлебов – М. : МГУ, 1981. – 207 с.	ЗМ 1.1, ЗМ 1.2
4. Николаенко Д.В. Рекреационная география: Учеб. пособие для студентов высш. учеб заведений / Д.В. Николаенко. – М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2001. – 208 с.	ЗМ 1.1, ЗМ 1.2

1	2
5. Николаенко Д.В. Введение в рекреационную географию / Д.В. Николаенко, Т.В. Николаенко – Харьков: Международный славянский университет, 1998. – 193 с.	ЗМ 1.1, ЗМ 1.2
6. Самойленко А.А. География туризма : учеб. пособ. / А.А. Самойленко. – Ростов н/Д: «Феникс», 2006. – 368 с.	ЗМ 1.1, ЗМ 1.2
7. Стафійчук В. Рекреалогія. Навч. посібник / В. Стафійчук. – Львів: Заньня, 2005. – 259 с.	ЗМ 1.1, ЗМ 1.2
8. Романов А.А., География туризма: Учебное пособие / А.А. Романов, Р.Г. Саакянц – М. : Советский спорт, 2002. – 464 с.	ЗМ 1.2
3. Методичне забезпечення	
1. Покологна М.М. Конспект лекцій з дисципліни "Рекреаційні комплекси світу (в тому числі турсресурси України)" для студентів 3 курсу денної та заочної форм навчання напряму підготовки 6.140101 - "Готельно-ресторанна справа" / Покологна М.М., Полчанінова І.Л. – Харків: ХНАМГ, 2010. – 140 с.	ЗМ 1.1, ЗМ 1.2
2. Методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи з дидактичним забезпеченням з дисципліни “Рекреаційні комплекси світу (в тому числі турсресурси України)” для студентів 3 курсу денної та заочної форм навчання напряму підготовки 6.140101 “Готельно-ресторанна справа” Уклад. Покологна М.М., Полчанінова І.Л.– Харків: ХНАМГ, 2010. – 29 с.	ЗМ 1.1, ЗМ 1.2
4. Ресурси мережі Інтернет	
1. Цифровий репозиторій ХНАМГ	ЗМ 1.1, ЗМ 1.2
2. Офіційний сайт Державної служби туризму і курортів України http://www.tourism.gov.ua	ЗМ 1.1, ЗМ 1.2
3. Електронна бібліотека туристичної літератури http://www.tourlib.net	ЗМ 1.1, ЗМ 1.2

Навчальне видання

**Покоłodна Марія Миколаївна,
Полчанінова Ірина Леонідівна**

Програма і робоча програма навчальної дисципліни
“Рекреаційні комплекси світу (в тому числі турресурси України)”
для студентів 3 курсу денної та заочної форм навчання напряму
підготовки 6.140101 - "Готельно-ресторанна справа".

План 2010, поз. 278 Р

Підп. до друку 08.10.2010 р.

Друк на ризографі

Тираж 10 пр.

Формат 60x84 1/16

Ум. друк. арк. 1,7

Зам. № 6378

Видавець і виготовлювач:

Харківська національна академія міського господарства,
вул. Революції, 12, Харків, 61002

Електронна адреса: rectorat@ksame.kharkov.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи: ДК №731 від 19.12.2001